

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 1118 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

25. juni 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets grundnotat vedrørende meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om modernisering af selskabsretten og forbedret virksomhedsledelse i Den Europæiske Union – vejen frem, KOM(2003) 284.

P. H. Olsen

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

19. juni 2003

/LHN

Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europaparlamentet om modernisering af selskabsretten og forbedret virksomhedsledelse i Den Europæiske Union – vejen frem, KOM (2003) 284.

Resumé

Kommissionen har den 21. maj 2003 offentliggjort sin meddelelse om modernisering af selskabsretten og forbedring af selskabsledelse (corporate governance) i EU. Meddelelsen indeholder en handlingsplan med en tentativ prioritering af aktiviteter og foreslåede lovgivningsinstrumenter for de enkelte aktiviteter på henholdsvis kort sigt (2003-2005), mellem-langt sigt (2006-2008) og langt sigt (2009-).

Meddelelsen og handlingsplanen udgør Kommissionens svar på den rapport med anbefalinger til modernisering og udvikling af selskabsretten i EU, som en gruppe af højtstående selskabsretseksperter (den såkaldte Winter-gruppe) offentliggjorde den 4. november 2002. Konkurrenceevnerådet vedtog under det danske formandskab i efteråret 2002 at opfordre Kommissionen til at drøfte anbefalingerne med medlemslandene og på baggrund heraf udarbejde en handlingsplan. Ligeledes har ECOFIN vist sin opbakning til dette arbejde og Det Europæiske Råd erklærede den 20.-21. marts 2003, at det betragter handlingsplanen som en prioritet.

Meddelelsens handlingsplan er udsendt i offentlig høring og alle interesserede opfordres til inden den 31. august 2003 at indsende sine bemærkninger til Kommissionen. Regeringen vil i den forbindelse udarbejde sit høringssvar, der vil tilgå Folketingets Europaudvalg i kopi.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen nedsatte i efteråret 2001 en gruppe af højtstående selskabsretseksperter (den såkaldte Winter-gruppe), der fik som mandat at fremkomme med anbefalinger til udvikling og modernisering af selskabsretten i EU. Som en udløber af selskabsskandalerne i USA fik gruppen i april 2002 udvidet sit mandat til også at behandle corporate governance og revisorspørgsmål. Gruppen offentliggjorde den 4. november 2002 sine anbefalinger. Allerede forinden havde gruppens formand, professor Jaap Winter, mundtligt gjort rede for gruppens foreløbige konklusioner i forbindelse med Konkurrenceevnerådets møde, den 30. september 2002.

I den anledning vedtog Konkurrenceanrådet en konklusion, der opfordrede Kommissionen til at drøfte de endelige konklusioner med medlemslandene med henblik på at udarbejde en handlingsplan for modernisering af selskabsretten i EU, inklusiv corporate governance. ECOFIN har givet udtryk for sin klare opbakning til dette arbejde. Ligeledes har Det Europæiske Råd den 20.-21. marts 2003 erklæret, at det betragter handlingsplanen som en prioritet.

Kommissionen offentliggjorde den 21. maj 2003 sin meddelelse om modernisering af selskabsretten og forbedring af selskabsledelse (corporate governance) i EU.

Handlingsplanen skal udføres fleksibelt, men på grundlag af faste principper, der tager sigte på at sætte sit præg på den reguleringsmæssige udvikling på internationalt plan. Det overordnede sigte med planen er at bygge et integreret europæisk kapitalmarked og dermed styrke det indre marked. På den måde skal handlingsplanens ses som en uafhængig bestanddel af en integreret proces, der består af en række beslægtede initiativer, herunder:

- Handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser fra 1999
- Regnskabsstrategien fra 2000
- Meddelelsen om virksomhedernes sociale ansvar fra 2002
- Meddelelsen om industripolitik i et udvidet Europa fra 2002
- Meddelelsen om prioriteterne for lovpligtig revision i EU, der er offentliggjort samtidig med denne meddelelse.

Selve handlingsplanen er udformet med to hovedformål for øje:

- At styrke aktionærernes rettigheder og øge beskyttelsen af tredjeparter (medarbejdere, kreditorer og andre interessenter), samtidig med at selskabsretten og reglerne for god virksomhedsledelse tilpasses forskellige kategorier af virksomheder.
- At øge erhvervslivets effektivitet og konkurrenceevne ved at give selskaberne forbedrede muligheder for at udøve grænseoverskridende aktiviteter.

Handlingsplanen bebudede initiativer og aktiviteter inddeles under 7 hovedoverskrifter:

- 1) *Virksomhedsledelse (corporate governance)*. Der bebudes en række initiativer af såvel lovgivningsmæssig som ikke-lovgivningsmæssig karakter. I handlingsplanen skitseres en række af de aspekter, der forventes at indgå i de kommende initiativer. Blandt disse forventes et initiativ, der skal sikre mere åbenhed om ledelsen af virksomhederne, bl.a. ved at kræve en årlig redegørelse, hvori selskabernes ledelse forholder sig til en række aspekter. Ligeledes skal aktionærernes adgang til oplysninger og rettigheder i øvrigt styrkes. Videre kan det forventes, at der fremsættes forslag, som angår arbejdet i selskabernes bestyrelser. Endelig foreslås det, at der nedsættes et europæisk forum for virksomhedsledelse med deltagelse af repræsentanter fra medlemslandene, selskaber, investorer, andre markedsdeltagere og akademikere. Dette forum skal mødes 1-2 gange årligt og drøfte

udvikling og tendenser med henblik på at sikre samordning og konvergens af nationale regelsæt.

- 2) *Kapitalbevarelse og -ændringer.* Det forventes, at Kommissionen snart fremsætter forslag til ændring af andet selskabsdirektiv om selskabers kapitalgrundlag mv. Der er allerede i 1999 offentliggjort en rapport om hvorledes direktivet kan forenkles. På baggrund af rapporten samt de anbefalinger Winter-gruppen fremsatte i den forbindelse forventes et ændringsforslag til det nuværende direktiv snarligt fremsat.
- 3) *Koncerner og pyramider.* Wintergruppen har fremsat en række anbefalinger, der tager sigte på at skabe større gennemsigtighed i koncerner og pyramider. Sidstnævnte har karakter af større holdingselskabskonstruktioner med en lang række selskaber, som alle i sidste ende kontrolleres af et selskab.
- 4) *Virksomheders omstrukturering og mobilitet.* Kommissionen har gennem længere tid bebudet en fremsættelse af to selskabsdirektiver, der skal gøre det muligt for selskaber henholdsvis at fusionere grænseoverskridende (10. selskabsdirektiv) og at flytte hjemsted fra en medlemsstat til en anden (14. selskabsdirektiv). Endvidere forventes det, at der fremsættes forslag til modernisering og forenkling af de eksisterende direktiver om henholdsvis fusion (3. selskabsdirektiv) og spaltning (6. selskabsdirektiv) af selskaber.
- 5) *Det Europæiske Private Selskab.* Winter-gruppen gjorde i sin rapport fra november 2002 opmærksom på, at vedtagelsen af forordningen om Det Europæiske Selskab (SE), som angår aktieselskaber, ikke fuldt ud imødekommer behovet og forventningerne i europæisk erhvervsliv. Det nævnes bl.a. at små og mellemstore virksomheder (SMV'er) kan have behov for en tilsvarende konstruktion. Derfor vil Kommissionen igangsætte et såkaldt *feasibility study*, der skal søge at afklare praktiske fordele og problemer ved en sådan konstruktion forud for en fremsættelse af et forslag til lovgivning på området.
- 6) *Det Europæiske Andelsselskab og andre EU-selskabsformer.* Det Europæiske Råd har i 2002 vedtaget en retningslinie vedrørende forslaget til en forordning om det europæiske andelsselskab (SCE). Dertil kommer at to forslag til regler for henholdsvis en europæisk forening og et europæisk gensidigt selskab er fremsat til kommende forhandlinger i Rådet og Europa-Parlamentet. Kommissionen støtter de igangværende initiativer, som forventes at blive realitetsforhandlet og vedtaget i nævnte rækkefølge. Dertil kommer, at Kommissionen vil iværksætte en undersøgelse af hvorledes regler om en europæisk fond vil kunne fungere og vurdere resultatet heraf før det beslutes om der skal fremsættes forslag til forordning herom.

- 7) *At styrke gennemsigtigheden i andre nationale selskabsformer.* Med henblik på at bevare en fair konkurrence og at forhindre at selskabsretten misbruges til svig, terrorisme eller andre kriminelle handlinger er det nødvendigt med øgede oplysningskrav for alle juridiske personer med begrænset ansvar. Omfanget og karakteren af sådanne krav må imidlertid undersøges nærmere først.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning foreligger ikke på nuværende tidspunkt.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Meddelelsens handlingsplan bebuder en række initiativer, hvoraf flere vil være i form af egentlig regulering. Meddelelsen indeholder dermed i sig selv ikke konkrete forslag, der giver anledning til vurdering af forholdet til nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Kommissionen anfører imidlertid at der lægges vægt på, at lovgivningsmæssige initiativer overholder en række vejledende kriterier, herunder Traktatens principper om nærhed og proportionalitet. I den forbindelse gøres det klart, at de mange forskellige tilgange som medlemsstaterne anvender i relation til samme problemstillinger inden for selskabsretten og corporate governance skal respekteres fuldt ud.

4. Gældende dansk ret

Der foreligger endnu ikke konkrete forslag, som søger at udmønte handlingsplanens bebudede initiativer. Først når de enkelte tiltag fremsættes i form af konkrete forslag kan der foretages vurdering af indholdet heri og disses forhold til gældende dansk ret.

5. Høring

Kommissionen har sendt meddelelsen og dens handlingsplan i offentlig høring med svarfrist den 31. august 2003.

Meddelelsen med handlingsplan sendes i skriftlig høring i relevante specialudvalg. Høringssvarene eftersendes til Folketingets Europaudvalg.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Der foreligger endnu ikke konkrete forslag, som søger at udmønte handlingsplanens bebudede initiativer. Først når de enkelte tiltag fremsættes i form af konkrete forslag kan der foretages vurdering af indholdet og de lovgivningsmæssige eller statsfinansielle implikationer.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Der foreligger endnu ikke konkrete forslag, som søger at udmønte handlingsplanens bebudede initiativer. Først når de enkelte tiltag fremsættes i form af konkrete forslag kan der foretages vurdering af indholdet og de samfundsøkonomiske implikationer.